

Yang Kaifeng
și alți autori

GUVERNAREA DE STAT ÎN NOUA EPOCĂ

Traducere din limba engleză de Sorin Petrescu

CORINT
BOOKS
—2022—

Redactare: Camelia Bădașcu

Tehnoredactare: Dan Crăciun

Design copertă: Dan Mihalache

State Governance in the New Era

by YANG Kaifeng et al.

Copyright © 2020 by China Renmin University Press

All rights reserved.

Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau stocată într-un sistem electronic sau transmisă sub nicio formă sau prin orice mijloace electronice, mecanice, prin fotocopiere, prin înregistrare sau prin alte mijloace, fără permisiunea expresă scrisă a autorului.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

KAIFENG, YANG

Guvernarea de stat în noua epocă / Yang Kaifeng și alți autori ; trad. din lb. engleză de Sorin Petrescu. - București : Corint Books, 2022

Conține bibliografie

Index

ISBN 978-606-088-121-6

I. Petrescu, Sorin (trad.)

32

Prefață

În raportul la cel de-al XIX-lea Congres Național al Partidului Comunist Chinez (PCC) se arată că „de când socialismul cu specific chinezesc a intrat în noua epocă, principala contradicție căreia a trebuit să-i facă față societatea chineză a evoluat. Noi acum ne confruntăm cu contradicția dintre dezvoltarea neechilibrată și inadecvată și nevoile mereu în creștere ale poporului pentru o viață mai bună”¹. Această constatare este de o mare importanță pentru modernizarea sistemului și capacității guvernării Chinei și pentru dezvoltarea administrației publice drept o disciplină academică. Scopul general al reformelor s-a dezvoltat laolaltă cu principala contradicție, schimbându-se în modernizarea sistemului și capacității guvernării Chinei. Realizarea acestui scop necesită o vastă operă teoretică, mai ales în ceea ce privește promovarea dezvoltării teoriei administrației publice bazate pe practicile reformei. Este o sarcină importantă a teoreticienilor administrației publice.

Din perspectiva administrației publice, studierea guvernării de stat socialiste cu caracteristici chinezești în noua epocă este un proiect sistematic. Această carte cuprinde toate aspectele guvernării de stat, inclusiv implicațiile sale, metodologia, mediul, funcțiile, structura, procesul,

¹ Xi Jinping, „Asigurarea unei victorii decisive în realizarea unei societăți a bunăstării decente, obținerea unei mărețe victorii a socialismului cu specific chinezesc în noua eră”, Beijing, 2017. Traducere integrală în engleză: http://www.xinhuanet.com/english/download/Xi_Jinping's_report_at_19th_CPC_National_Congress.pdf.

capacitatea, instrumentele, transformarea, reforma și inovația, care, împreună, constituie un sistem complet.

Guvernarea de stat reprezintă un sistem de reglementări și procese pentru crearea valorii publice, realizarea intereselor publice, coordonarea relațiilor dintre diferiții participanți, utilizarea și alocarea diverselor resurse și pentru dezvoltarea țării. Modernizarea guvernării de stat se manifestă în primul rând în modernizarea unui cadru instituțional al țării. Un astfel de cadru nu este modelul occidental de guvernare, nici un model predeterminat și utopic, ci o explorare care să facă organizarea instituțională a țării mai eficientă prin promovarea neconținută a reformei și inovării, luând în considerare problemele practice.

Modernizarea guvernării de stat trebuie să reflecte valorile urmărite de stat și societate. Sub îndrumarea acestor valori, funcțiile guvernării pot fi stabilite pentru a proiecta structura și procesul guvernării, pentru a selecta instrumentele de guvernare corecte și pentru a clădi capacitatea de guvernare. Aceste elemente sunt reciproc restrictive și au rol consolidant. Doar înțelegând implicația acestor elemente și clarificând relațiile dintre ele va putea China să realizeze cu adevărat modernizarea guvernării de stat.

Lucrarea de față urmărește să îmbine universalitatea cu particularitatea guvernării de stat: se concentrează atât pe teoriile generale și pe experiența internațională a guvernării de stat, cât și pe caracteristicile unice ale guvernării de stat, cu precădere pe cerințele și țelurile guvernării de stat în noua epocă a dezvoltării socialismului cu specific chinezesc.

Pe de o parte, guvernarea de stat este universală. Toate țările din lume se confruntă cu provocări și oportunități în ceea ce privește guvernarea de stat – Brexitul (ieșirea Marii Britanii din UE) și criza refugiaților din Europa au arătat că guvernarea europeană a fost supusă unui test, așa cum problemele și conflictele etnice apărute în timpul președinției lui Trump au arătat că guvernarea din America a trecut printr-o perioadă grea. Diferite guverne și societăți sunt puse în fața unor provocări comune, cum ar fi protecția mediului, managementul traficului și educația. În același timp, li se prezintă oportunități similare, cum ar fi dezvoltarea tehnologiei informatice, folosirea metadatelor și dezvoltarea inteligenței artificiale.

Pe de altă parte, diferențele între țări în ceea ce privește sistemul politic, mărimea țării, procesul de luare a deciziilor și cultură dau naștere unor diverse tipare de guvernare, ducând la diversitatea și la caracterul

național ale guvernării de stat. Doar comparând universalitatea și particularitatea guvernării de stat se poate înțelege pe deplin guvernarea de stat din China, precum și contextul, avantajele și problemele ei.

Lucrarea de față va trebui îmbunătățită, căci timpul elaborării sale a fost scurt, iar obiectul de studiu este vast. Prin urmare, publicarea cărții poate fi considerată doar o etapă. Noi sperăm ca această carte să slujească drept un catalizator pentru studiile viitoare, încurajând tot mai mulți specialiști să dezvolte teoriile despre guvernarea de stat din China.

O bună perioadă de timp, anumite persoane au avut tendința de a privi guvernarea ca pe o teorie normativă, considerând modelul de guvernare occidental drept un reper ideal, nu o practică care cere examinare și inovare continue. Trebuie să evaluăm teoria occidentală a guvernării publice și administrației publice, să lăsăm la o parte prejudecățile ideologice din cadrul teoriei și să recunoaștem limitările centralismului occidental. Trebuie să elaborăm o teorie chinezească unică și să-i sporim puterea explicativă și adaptabilitatea, prin înțelegerea teoriei occidentale pe care să o adaptăm la contextul chinezesc, lucru care ne va face să putem spune povestea Chinei așa cum trebuie – o mare provocare pentru cercetarea noastră.

Programul administrației publice de la Universitatea Renmin din China a fost creat pentru a dezvolta teorii originale și a promova modernizarea guvernării de stat. În contextul construcției universităților și disciplinelor de clasă mondială², noi ne propunem să ajungem la un consens potrivit căruia principala problemă cu care se confruntă administrația publică drept disciplină academică s-a schimbat de la consolidarea fundației și extinderea sferei, la îmbunătățirea calității și a influenței sociale. Dezvoltarea disciplinei administrației publice nu a reușit să țină pasul cu dezvoltarea rapidă a reformei din China și să ofere o teorie care să călăuzească practica.

Deși China se îndreaptă spre centrul scenei mondiale, disciplinele ei academice nu au atins încă statutul de valoare mondială. Noi ne-am dat seama că transformarea administrației publice într-o disciplină de primă clasă trebuie să combine caracteristicile chinezești cu stilul unic al Universității Renmin din China, străduindu-se să producă talente de clasă

² Construcția universităților și disciplinelor de clasă mondială este o inițiativă educațională de dezvoltare creată de guvernul chinez în 2015. Ea urmărește să dezvolte în mod cuprinzător universitățile de elită chinezești și departamentele lor individuale, transformându-le în instituții de clasă mondială, până la sfârșitul anului 2050 (n. ed. chinez).

mondială, teorii originale și soluții chinezești. Printre ele, teoriile originale implică consolidarea cercetării și explorării problemelor prezente cărora trebuie să le facă față atât China, cât și lumea întreagă, dezvoltând originalitatea în cercetarea de bază și în cea aplicată și folosind experiența inovațiilor din administrația publică din China.

Întotdeauna am fost de părere că înțelegerea practicilor guvernării din China și elaborarea teoriei guvernării din China cer o cunoaștere deplină a metodologiei marxiste, o înțelegere amănunțită a politicilor majore ale țării, o analiză precisă a teoriilor occidentale, o trecere în revistă sistematică a ultimelor practici globale ale guvernării de stat, învățând neconținut din cultura tradițională chineză și studiind profund cele mai recente inovații ale reformei din China. Guvernarea de stat din China intră într-o nouă epocă, astfel, cercetarea și deprinderea disciplinei administrației publice trebuie să țină pasul cu timpul – aceasta este misiunea și responsabilitatea noastră, cât și provocarea căreia trebuie să-i facem față.

Publicarea acestei lucrări se datorează eforturilor depuse de numeroase persoane și demonstrează înțelepciune colectivă. Eu am proiectat structura cărții și punctele importante ale fiecărui capitol și, de asemenea, am corectat manuscrisul. La discuții au participat opt membri – atât tineri, cât și cu experiență – ai Școlii de Administrație Publică și Politică de la Universitatea Renmin din China, care au și scris capitolele. Autorii fiecărui capitol sunt:

Yang Kaifeng – capitolul 1

Li Wenzhao – capitolul 2

Liu Wei – capitolul 3

Yang Hongshan – capitolul 4

Wang Conghu – capitolul 5

Zhang Zhang – capitolul 6

Liu Peng – capitolul 7

Zhang Nandiyang – capitolul 8

Aș vrea să-mi exprim recunoștința față de cei menționați mai sus. Cartea are sprijinul proiectului-cheie al Fundației Naționale pentru Științe Naturale din China – Factorii de influență, calea reformei și eficiența sistemului și capacității guvernării locale din China (71633004).

Yang Kaifeng,
octombrie 2021

CAPITOLUL 1

Guvernarea de stat

- 1.1 Conceptul de guvernare de stat
- 1.2 Caracteristicile guvernării de stat moderne
- 1.3 Guvernarea de stat cu caracteristici chinezești

Guvernarea de stat combină universalitatea și particularitatea. Pe de o parte, guvernarea de stat trebuie să urmeze anumite legi ale dezvoltării societății umane. Încă din vremuri străvechi, oamenii de pretutindeni au împărtășit unele principii universale ale guvernării de stat – în aceasta constă universalitatea guvernării de stat. Pe de altă parte, guvernarea de stat trebuie să se ocupe de problemele epocii actuale, reflectând contextul național particular, inclusiv stadiul de dezvoltare a țării și principalele probleme cărora trebuie să le facă față – în aceasta constă particularitatea guvernării de stat.

În 2013, la cea de-a treia Sesiune Plenară a celui de-al XVIII-lea Comitet Central al Partidului Comunist Chinez s-a susținut că „scopul final al reformelor profunde și complete este de a îmbunătăți și a dezvolta sistemul socialismului cu specific chinezesc și de a moderniza sistemul și capacitatea de guvernare din China”¹.

În 2017, în raportul la cel de-al XIX-lea Congres Național al PCC, se arată că „socialismul cu specific chinezesc a intrat într-o nouă epocă”². Aceasta este ultima considerație asupra stadiului istoric al Chinei, care definește cadrul guvernării de stat din China. Guvernarea unui stat socialist în noua epocă implică o relație bine echilibrată între universalitate și particularitate. În acest sens, China trebuie să elaboreze în mod creator un model de guvernare de stat care să prezinte trăsăturile distinctive ale noii epoci, în același timp descoperind și adaptând legile universale ale guvernării de stat.

Discutând despre implicațiile sale, universalitatea și particularitatea guvernării de stat trebuie luate în considerare ca un întreg organic – în aceasta constă trăsătura definitorie a acestei lucrări și principiul după care putem înțelege guvernarea de stat socialistă cu caracteristici chinezești în noua epocă. Călăuziți de această abordare, în acest capitol discutăm despre conținutul, implicațiile și caracteristicile guvernării de stat.

¹ „Xi Jinping, „Scopul final al aprofundării reformelor cuprinzătoare este de a îmbunătăți și a dezvolta sistemul socialismului cu specific chinezesc și de a moderniza sistemul și capacitatea de guvernare din China (în limba chineză), Rețeaua de Știri a PCC, 25 iulie 2014, Biroul de Cercetare a Literaturii al Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez, accesat la 25 august 2021, <http://cpc.people.com.cn/n/2014/0725/c164113-25339444.html>.

² Xi Jinping, „Asigurarea unei victorii decisive în realizarea unei societăți a bunăstării decente, obținerea unei mărețe victorii a socialismului cu specific chinezesc în noua eră”, Beijing, 2017. Traducere integrală în engleză: http://www.xinhuanet.com/english/download/Xi_Jinping's_report_at_19th_CPC_National_Congress.pdf.

1.1 CONCEPTUL DE GUVERNARE DE STAT

Guvernarea de stat a devenit un discurs nou care reprezintă sistemul teoretic al guvernării țării de către Partidul Comunist Chinez. În comparație cu administrația și cu politicile publice, ea are un sens mult mai larg. Cu toate acestea, în mediul academic există opinii diferite în ceea ce privește definiția guvernării de stat, iar cheia definirii stă în înțelegerea corectă a relației dintre universalitatea și particularitatea sa.

1.1.1 Definiția guvernării de stat

Guvernarea are diferite înțelesuri în diferite contexte. În China antică, cuvântul era folosit ca verb care desemna acțiunile de a conduce, a face ordine, a rectifica, a administra și a controla. De pildă, în *Convorbiri domestice cu Confucius: Regii Virtuoși*, regele statului Song (1114–286 î.H.) l-a întrebat pe Confucius: „Ce pot să fac ca să guvernez cum se cuvine autoritățile locale?”³ Sensuri similare pot fi găsite în expresiile zilnice actuale, cum ar fi guvernarea mediului poluat și a pieței locale a echipamentelor audio pentru casă.

Totuși, sub influența mediului academic occidental, sensul cuvântului guvernare s-a modificat. Privite din perspectiva dezvoltării teoriei guvernării occidentale, ideologiile politice reprezentative – cum ar fi liberalismul, naționalismul, democrația socială și conservatorismul – au definit guvernarea într-un mod părtinitor. Dintre toate aceste definiții, cea mai influentă este teoria neoliberală care promovează „guvernarea fără guvern” și „mai multă guvernare, mai puțin guvern”, care a apărut în anii 1990. Această teorie susține co-guvernarea prin cooperarea dintre guvern, piață și societate, introducând mai mulți actori diverși în actul guvernării, care să se ocupe de problemele și chestiunile publice, adoptând variate instrumente de guvernare.⁴

Teoria guvernării de stat combină teoria statului, teoria guvernării și teoria administrației publice, a căror înțelegere cere concentrarea pe două aspecte. Primul, guvernarea de stat, ca guvernare a unei țări, rezolvă

³ Zhang Tao, *Comentarii la Convorbiri domestice cu Confucius* (în limba chineză), Editura Poporului, Beijing, 2017.

⁴ James N. Rosenau, Ernst-Otto Czempiel, *Governance without Government: Order and Change in World Politics*. Editura Universității Cambridge, Cambridge, 1992.

problemele din sfera publică. Începe cu problemele publice, cu intenția de a crea valori publice și de a realiza interesele publice. Obiectul guvernării nu este un „stat” virtual, ci mai degrabă reprezintă elementele și activitățile specifice ale unui stat. Guvernarea de stat include atât guvernarea la nivel național, cât și guvernarea la nivel local. Guvernarea unui stat nu este independentă de societatea din care face parte, hotarele dintre stat și societate fiind indefinite. Ca atare, guvernarea de stat trebuie să cuprindă guvernarea socială, iar „statul” de aici se referă la conceptul suveranității regionale.

Al doilea aspect: actorii guvernării de stat sunt feluriți. Ca actor principal al guvernării, statul nu trebuie înțeles doar ca guvernul central (și nici măcar ca guvern), pentru că guvernarea de stat nu înseamnă doar guvernarea unei țări de către autoritățile naționale sau guvernamentale. Dezvoltarea socioeconomică face imposibil ca doar autoritatea statului să rezolve toate problemele.

Guvernarea unui stat diferă în mare măsură de conducerea unui stat – ultima constă în puterea de coerciție și în ierarhia autorităților de stat, în vreme ce prima nu depinde de coerciție (sau cel puțin nu pe de-a-ntregul). În schimb, poate fi sprijinită de diferite forțe, în măsuri diferite, generând sensuri sau tipare de guvernare diferite. Primul tipar este guvernarea bazată pe piață, care pune accentul pe rolul decisiv al pieței în alocarea resurselor. Al doilea tipar este guvernarea bazată pe societate, care accentuează rolurile rețelelor sociale autonome și de cooperare, reglementând, în mod reciproc, și cadrele instituționale neoficiale. Al treilea tipar pune accent atât pe piață, cât și pe societate, slăbind în mod semnificativ rolul statului. Al patrulea tipar este guvernarea integrată, care susține echilibrul și coordonarea dintre stat, piață și societate. Aceste patru tipare diferite reflectă gradele diferite ale dependenței guvernării de stat, pieței și societății.

În general, definițiile diferite ale „guvernării” și ale „guvernării de stat” au același înțeles fundamental: principalele entități ale statului coordonează relația dintre stat, piață și societate prin structuri instituționale specifice, prin alocarea de drepturi și responsabilități și prin mobilizarea și distribuția variatelor resurse, în vederea dezvoltării țării, a creării valorii publice și a îndeplinirii intereselor publice.

Guvernarea de stat se manifestă ca un sistem instituțional care include aranjamente instituționale oficiale și neoficiale. Nucleul acestui sistem îl

reprezintă reglementarea legăturii dintre diferiții actori ai guvernării, definindu-le drepturile, obligațiile și regulile interactive, în scopul atingerii țelurilor specifice guvernării. Ca atare, mecanismul guvernării de stat poate să fie înțeles ca procedură instituțională care reglementează luarea deciziilor, conformarea și controlul la nivelul operațional. Mai precis:

1. Strategia guvernării de stat poate fi concepută ca modelul atotcuprinzător al instituțiilor și mecanismelor.
2. Procesul guvernării de stat presupune interacțiunea diferiților actori guvernamentali în soluționarea problemelor publice.
3. Funcțiile guvernării de stat se referă nu doar la rolul aranjamentului instituțional total în dezvoltarea țării, ci și la rolul jucat de diferiții actori guvernamentali în aranjamentul instituțional total.
4. Instrumentele guvernării de stat sunt tehnicile adoptate pentru coordonarea relațiilor dintre diferiții actori și pentru mobilizarea și alocarea resurselor.
5. Capacitatea guvernării de stat cuprinde capacitatea sistemului instituțional și pe cea a diferiților actori ai guvernării.

Axându-se pe sistemul de guvernare, valoarea, scopul, strategia, procesul, funcțiile, instrumentele și capacitatea guvernării, toate laolaltă reprezintă esența guvernării de stat. Aceste elemente principale, interconectate în mod logic, interdependente și susținându-se reciproc, includ un sistem complet, fiind parte din universalitatea guvernării de stat. Variatele alegeri, caracteristici, modele și abordări privind aceste elemente definesc particularitatea guvernării de stat.

Această definiție a guvernării de stat nu implică nicio judecată de valoare partinică și nici nu presupune un model ideal. Structurile instituționale care coordonează diferiții actori din actul de guvernare pot fi fie democrația, fie dictatura, simbolizând atât tradiționalul, cât și modernul. Coordonarea legăturilor dintre stat, piață și societate poate fi realizată fie doar de guvern, de piață sau de societate, sau de cele trei combinate. Tendințele guvernării actuale din lume arată că toate țările, dezvoltate sau în curs de dezvoltare deopotrivă, aleg în general dezvoltarea echilibrată a statului, pieței și societății, punând accentul pe împărțirea puterii,

marketizarea și socializarea serviciilor publice și pe rolul important al participării cetățenilor.

1.1.2 Expunerile lui Xi Jinping privind guvernarea de stat

Guvernarea de stat nu este un aranjament instituțional idealizat și în niciun caz unul bazat pe modelul occidental, ci, mai degrabă, este un concept neutru care trebuie adaptat la condițiile naționale ale unei țări. „Guvernarea” este un termen adesea folosit de președintele Xi Jinping în cuvântările sale, reflectând modul în care înțelege el guvernarea de stat din perspectiva guvernării țării.

În 2013, Xi Jinping arăta, în discursul său intitulat „Să ne aliniem gândirea cu liniile călăuzitoare ale celei de-a treia Sesiuni Plenare a celui de-al XVIII-lea Comitet Central al PCC”:

Instituțiile de guvernare ale statului alcătuiesc sistemul instituțiilor care guvernează țara sub conducerea partidului, sistem a cărui misiune este organizarea și dispunerea mecanismelor, legilor și regulamentelor în domenii precum economie, politică, cultură, societate, civilizația mediului înconjurător și construcția de partid. Sistemul instituțiilor de guvernare ale țării este un sistem integrat complet cu conexiuni biunivoce puternice care se coordonează și armonizează reciproc.⁵

Această definiție reflectă universalitatea guvernării de stat, considerând-o un sistem instituțional cu un set de instituții, mecanisme, legi și regulamente sistematice prin care este guvernată țara. Sistemele instituționale și guvernarea de stat sunt integrate ca un întreg, coordonându-se, sprijinindu-se și promovându-se una pe alta. Iată motivul pentru care cea de-a treia Sesiune Plenară a celui de-al XVIII-lea Comitet Central al PCC a definit scopul suprem al aprofundării reformelor ca fiind îmbunătățirea și dezvoltarea sistemului socialist cu specific chinezesc și promovarea modernizării sistemului și capacității guvernării din China.⁶ „Ansamblul

⁵ Xi Jinping, *Să vorbim despre buna guvernare*, Editura Corint, București, 2019, vol. I, p. 111.

⁶ „Scopul suprem al aprofundării reformelor este de a îmbunătăți și a dezvolta sistemul socialismului cu specific chinezesc și modernizarea sistemului și capacității de guvernare a Chinei.”

celor cinci sisteme integrate”⁷ împarte guvernarea de stat în cinci domenii: economia, politica, cultura, societatea și progresul ecologic, care reprezintă de asemenea universalitatea guvernării de stat.

Expunerile președintelui privind guvernarea de stat arată particularitatea guvernării de stat socialiste din China în noua epocă: anume, conducerea partidului se află în centrul guvernării de stat din China. Guvernarea de stat socialistă cu caracteristici chinezești nu poate fi realizată fără conducerea PCC, iar „Ansamblul celor cinci sisteme integrate” și conducerea partidului trebuie să formeze o unitate organică.

Expunerile lui Xi Jinping privind guvernarea de stat extind teoria metaguvernării. Teoria metaguvernării susține guvernarea guvernării cerând proiectarea unui sistem de guvernare prin care să reglementeze diferenții actori care să-și coordoneze organic rolurile lor în guvernarea de stat. Trăsătura fundamentală a metaguvernării este, într-o anumită măsură, abandonarea presupunerii că ar exista un model absolut și universal aplicabil al unei bune guvernări. Potrivit teoriei, nu există niciun panaceu pentru guvernarea de stat, în schimb, guvernarea de stat trebuie orientată spre probleme pentru găsirea unui model potrivit în lumina problemelor specifice guvernării. Acest lucru cere evaluarea, proiectarea și selecția actorilor din guvernare, inclusiv statul, piața și societatea.

Metaguvernarea combină și ea universalitatea și particularitatea. Pe de o parte, toate țările trebuie să se confrunte cu diversitatea actorilor din actul de guvernare, pe de altă, fiecare țară are nevoie să aleagă modelul de guvernare adecvat, bazat pe propriile condiții naționale. Expunerile lui Xi Jinping privind guvernarea de stat urmăresc să soluționeze problemele legate de metaguvernare, printr-o concepție care răspunde problemei cine sunt actorii guvernării de stat și cum se coordonează între ei.

Mai mult, expunerile lui Xi Jinping îmbogățesc conținutul proiectării la nivel superior din metaguvernare. În teoria metaguvernării, proiectarea la nivel superior implică în principal legătura dintre stat, piață și societate. Totuși, Xi Jinping consideră că proiectarea la nivel superior trebuie să fie mai cuprinzătoare și mai sistematică. Ar trebui să includă strategia

⁷ Propus la cel de-al XVIII-lea Congres Național al PCC, în noiembrie 2012, „Ansamblul celor cinci sisteme integrate” este un plan care promovează coordonarea progresului economic, politic, cultural, social și ecologic în China (n. ed. chinez).

și abordarea guvernării de stat, cât și organizarea și implementarea reformei guvernării de stat.

Xi Jinping a acordat mereu o mare importanță proiectării la nivel superior, promovând guvernarea de stat și reforma națională ca un întreg prin fondarea Comitetului Central pentru Aprofundarea Cuprinzătoare a Reformelor. La 22 ianuarie 2014, prezidând prima adunare a Grupului Central de Conducere pentru Aprofundarea Cuprinzătoare a Reformelor (redenumit ulterior Comitetul Central pentru Aprofundarea Cuprinzătoare a Reformelor), el a subliniat nevoia de a coordona implementarea reformelor, spunând: „Trebuie să ne concentrăm pe planificarea totală, acordând o atenție egală atât problemelor critice, cât și problemelor generale, să ne concentrăm atât pe chestiunile actuale, cât și pe cele pe termen lung, să gestionăm corect relațiile importante, să administrăm legăturile dintre strategie, campanie și luptă într-o manieră holistică, coordonând corect politicile, planurile, puterea și progresul.”⁸ Astfel, expunerile președintelui privind guvernarea de stat își au sursa în teoria metaguvernării, îndrumând practica, incorporându-i principiul căutării adevărului în fapte.

Metaguvernarea nu este o proiectare la nivel superior abstractă și pur rațională, nici o copie dogmatică a teoriilor clasice, ci o explorare a guvernării distincte chinezești prin practică. Așa cum arăta Xi Jinping la ceremonia de comemorare a 120 de ani de la nașterea lui Mao Zedong, în 2013: „Trebuie să pornim de la legile obiective ale existenței și evoluției lucrurilor [...] dacă am reușit să găsim adevărul în fapte reale într-un anumit timp și loc, nu înseamnă că vom reuși să găsim adevărul în fapte reale într-un alt moment și într-un alt loc.”⁹

De asemenea, Xi Jinping a apreciat principiul căutării adevărului din fapte¹⁰, subliniind combinarea consolidării proiectării la nivel superior cu explorarea metodelor diferite de traversare a unui râu prin găsirea

⁸ „Să păstrăm în minte imaginea generală, să luăm în considerare situația actuală, să facem planuri complete în implementarea științifică și să aprofundăm în mod nestrămutat reformele totale” (în limba chineză), *Ziarul Poporului*, 3 ianuarie 2014.

⁹ Xi Jinping, *Să vorbim despre buna guvernare*, Editura Corint, București, 2019, vol. I, p. 31.

¹⁰ Expresia „Căutarea adevărului din fapte” a fost pentru prima oară folosită în 1938 de Mao Zedong în discursul la cel de-al VI-lea Congres Național al PCC, referindu-se la pragmatism. Mai târziu, în 1978, a fost preluată de Deng Xiaoping ca ideologie centrală și aplicată apoi la reformele economice și politice (n. ed. chinez).

pietrelor.¹¹ El crede că istoria, tradiția, cultura și stadiul actual de dezvoltare a Chinei trebuie să fie gestionate de guvernarea de stat. Experiența străinătății poate fi folosită ca o referință, fără însă a fi copiată orbește.

1.1.3 Conținuturile guvernării de stat

Așa cum s-a menționat, guvernarea de stat este un sistem care include concepte, valori, scopuri, sarcini, funcții, structuri, procese, instrumente, capacități și alte elemente interconectate, reciproc restrictive. În această secțiune vom analiza fiecare dintre aceste elemente.

Conceptele și valorile guvernării de stat

Conceptele și valorile joacă un rol călăuzitor în sistemul guvernării de stat. Funcțiile guvernării reprezintă un sistem teoretic bazat pe valori, care include deschiderea, egalitatea, participarea, democrația, responsabilitatea, transparența și corectitudinea. Guvernul, ca nucleu al guvernării, trebuie să urmeze aceste valori pentru care PCC a arătat mereu un mare respect. Sensul specific, punctele centrale și realizarea acestor valori depind de tradițiile politice și culturale ale țării, de problemele pre-sante care trebuie rezolvate și de obiectivele finale care se reflectă în esență în larga dispunere a structurilor instituționale. De pildă, cum statul de drept este o valoare principală, promovarea guvernării bazate pe lege în toate privințele este o cerință esențială și o garanție importantă a socialismului cu specific chinezesc. În raportul la cel de-al XIX-lea Congres Național al PCC se arată:

Trebuie să urmărim progresul coordonat în guvernarea bazată pe lege, în exercitarea puterii statului de drept și în administrarea guvernamentală bazată pe lege, promovând dezvoltarea integrată a legii pentru țară, guvern și societate. Trebuie să continuăm să promovăm o combinație între lege și moralitate, îmbinând guvernarea

¹¹ „Traversarea unui râu căutând pietrele” este un slogan creat de Chen Yun, fost viceprim-ministru al Chinei, la Conferința Centrală a Muncii a PCC, în decembrie 1980, pentru a vorbi despre semnificația metodei deschiderii prin explorarea curajoasă, făcând un pas și privind în jur, înainte să-l faci pe al doilea. Foarte apreciat de Deng Xiaoping, acest concept a fost astfel asociat cu reforma din China și cu politica de deschidere (n. ed. chinez).

bazată pe lege a țării și guvernarea bazată pe lege a partidului. Trebuie să reformăm pe mai departe sistemul judiciar, întărind conștientizarea puterii legii de către întregul popor, sporind în același timp integritatea lui morală.¹²

În 2014, în discursul său la deschiderea seminarului pentru cadrele din conducere de la nivel provincial și ministerial, în vederea studiului și implementării spiritului celei de-a treia Sesiuni Plenare a celui de-al XVIII-lea Comitet Central al PCC și pentru aprofundarea reformelor, Xi Jinping arăta:

Pentru modernizarea instituțiilor de guvernare ale țării noastre și a capacității lor de guvernare, se impune să cultivăm și să încurajăm sistemul de valori socialiste esențiale și conceptul de valori esențiale, să accelerăm constituirea sistemului de valori esențiale care să reflecte pe deplin specificul Chinei, trăsăturile definitorii ale națiunii noastre și elementele distincte ale actualei epoci istorice.¹³

În 2014, prezidând cel de-al 13-lea Grup de Studiu al Biroului Politic al celui de-al XVIII-lea Comitet Central al PCC, Xi Jinping sublinia:

Cultivarea și valorificarea valorilor esențiale au un efect pozitiv asupra conștiinței întregii societăți, reprezintă o importantă modalitate de asigurare a funcționării normale a sistemului social și de garantare a apărării eficiente a ordinii sociale și constituie un domeniu major în cadrul sistemului de guvernare și al capacității de guvernare a țării.¹⁴

Guvernarea de stat în China în noua epocă trebuie să se conformeze noii concepții asupra dezvoltării – viziunea urmării unei dezvoltări inovatoare, coordonate, ecologice, deschise și globale. În 2015, la cea de-a doua adunare a celei de-a cincea Sesiuni Plenare a celui de-al XVIII-lea Comitet Central al PCC, Xi Jinping preciza:

¹² „Asigurarea unei victorii decisive.”

¹³ Xi Jinping, *Să vorbim despre buna guvernare*, Editura Corint, București, 2019, vol. I, p. 128.

¹⁴ *Idem*, p. 198.